

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ «УКРАЇНА»
ЖИТОМИРСЬКИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ ІНСТИТУТ**

КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ТУРИЗМУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

Житомирського економіко-
гуманітарного інституту

Катерина ШАФРАНОВА

«02» вересня 2024 р.

СИЛАБУС

ОК 1.5 ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ

Освітньо-професійна програма Менеджмент
(назва освітньої програми)

освітнього рівня
бакалавр
(назва освітнього рівня)

галузь знань 07 Управління та адміністрування
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність 073 Менеджмент
(шифр і назва спеціальності(тей))

Житомирський економіко-гуманітарний інститут

Обсяг, кредитів: 4(120)

Форма підсумкового контролю: залік, іспит

Житомир – 2024 рік

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА ТА ДОПОМІЖНИХ ОСІБ

Викладач	Завгородній А.В., д.е.н., к.ф.-м.н., професор кафедри
Асистент викладача	<i>Богун Роман Ігорович, старший викладач кафедри менеджменту та туризму</i>
Практики, представники бізнесу, фахівці, залучені до викладання	
Профайл викладача	https://vo.uu.edu.ua/user/profile.php?id=19592
Профайл асистента	https://vo.uu.edu.ua/user/profile.php?id=132123
Канали комунікації	Телефон: 050 751 24 00 Електронна пошта: kaf_mentur@ukr.net
Матеріали до курсу розміщені на сайті Інтернет-підтримки освітнього процесу http://vo.ukraine.edu.ua/ за адресою	https://vo.uu.edu.ua/course/view.php?id=21498

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітній / освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Загальний обсяг кредитів – 4	Галузь знань 07 Управління та адміністрування	Вид дисципліни обов'язкова	
Загальний обсяг годин – 120	Спеціальність 073 Менеджмент		
Модулів – 1	Спеціалізація (назва)	Цикл підготовки загальний (загальний чи професійний)	
Змістових модулів – 2			
Індивідуальне науково-дослідне завдання	Мова викладання, навчання та оцінювання: українська (назва)	Рік підготовки:	
(назва)		1-й	1-й
		Семестр	
		1-й,-2й	1-й, -2-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4	Освітній / освітньо-професійний ступінь: бакалавр	16 год	год
самостійної роботи – 6		Практичні, семінарські	
		44 год	год
		Лабораторні	
		год	год
		Самостійна робота	
		60 год	год
		Індивідуальні завдання: год	
		Вид семестрового контролю: залік, іспит	
Відсоток аудиторних занять становить: для денної форми навчання – 36,6%			
для заочної форми навчання – 20%			

Програма дисципліни виконується в повному обсязі не залежно від форми навчання. Здобувачі освіти заочної форми навчання мають виконати 100% програми дисципліни, тобто виконати всі практичні, лабораторні, контрольні роботи, заплановані програмою дисципліни, і прикріпити їх на платформу Інтернет-підтримки освітнього процесу Moodle, а теоретичний матеріал опанувати за наявними матеріалами до лекцій (за винятком вступної ознайомчої лекції). Під час сесії для заочної форми навчання проводять вступні лекції, консультації та контрольні заходи (заліки та іспити).

Задля підтримки здобувачів освіти заочної форми навчання для здобуття ними всіх запланованих освітньою програмою компетентностей і програмних результатів навчання університет надає додаткову можливість бажаючим здобувачам освіти заочної форми доєднатись за розкладом до аудиторних занять денної форми навчання.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Інформаційні технології» належить до циклу загальної підготовки освітнього ступеня «бакалавр». Викладається на 1 курсі в обсязі 120 год (4 кредити), підсумковим контролем знань є залік та іспит. Дисципліна забезпечує загальноосвітню підготовку майбутніх фахівців різних професій у галузі обчислювальної техніки та інформаційних технологій.

Мета: формування у здобувачів освіти сучасного рівня інформаційної та комп'ютерної культури, набуття практичних навичок роботи з сучасною комп'ютерною технікою і використання сучасних інформаційних технологій для розв'язання різноманітних задач у практичній діяльності за фахом.

Завдання: вивчення теоретичних основ інформатики та характеристик комп'ютерної техніки, архітектури, технологічного забезпечення комп'ютерних систем, алгоритмізації, програмування та моделювання, систем оброблення економічної інформації, методів запровадження діалогу в процесі розв'язання конкретних задач.

Предмет: система засобів автоматизації оброблення та використання інформації.

В системі підготовки фахівців дисципліна займає важливе місце, оскільки вона формує науково-технічний світогляд.

Навчальна дисципліна відноситься до циклу загальної підготовки. Вивчення дисципліни потребує наявності у здобувачів освіти основних знань із загальноосвітньої шкільної програми. Обсяг аудиторних занять складає 16 годин лекцій і 44 практичних занять.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ, ВІДПОВІДНІСТЬ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен

знати:

- основи системного забезпечення персональних комп'ютерів, структуру сучасних операційних систем та їхніх основних компонентів і можливості систем;
- області використання інформаційних систем: обробки тексту, табличної обробки даних, створення презентацій, експертних систем;
- основні прикладні програми загального користування персональними комп'ютерами та набуті навички використання їх у професійній області.

вміти:

- впевнено використовувати системне забезпечення персональних комп'ютерів для повсякденної роботи;
- вільно використовувати пакети офісних програм, програми сканування

та розпізнавання тексту, програми автоматизованого перекладу для ефективного розв'язання фахових завдань;

- вільно володіти технологіями роботи із зовнішніми пристроями комп'ютера;
- здійснювати операції по архівації даних;
- використовувати можливості сучасних локальних комп'ютерних мереж для колективної роботи та спільного використання ресурсів;
- користуватися службами глобальної мережі Internet для пошуку інформації, співпраці та використання інших мережевих ресурсів, можливостей електронної пошти та телеконференцій з метою розв'язання поставлених професійних завдань та інтелектуального збагачення.

ПЕРЕЛІК ЗАГАЛЬНИХ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ, ЯКІ ЗАБЕЗПЕЧУЄ НАВЧАЛЬНА

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу. ЗК

4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 5. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності. ЗК

8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК 9.

Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК

12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 14. Здатність працювати в міжнародному контексті.

СК 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх із факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

СК 3. Здатність визначати перспективи розвитку організації.

СК 4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.

СК 11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації у процесі управління.

СК 12. Здатність аналізувати і структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

ПЕРЕЛІК ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ, ЯКІ ЗАБЕЗПЕЧУЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

ПРН 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

ПРН 11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації в різних сферах діяльності організації.

ПРН 16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

ПРН 17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.

СТРУКТУРА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тематичний план

Назви змістових модулів і тем	Розподіл годин між видами робіт														Форми та методи контролю знань	
	денна форма							заочна форма								
	Усього	аудиторна					с.р.	Усього	аудиторна					с.р.		
		у тому числі							у тому числі							
		л	сем	пр	лаб	інд			л	сем	пр	лаб	інд			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи інформатики та особливості використання інформаційних технологій обробки інформації. MS Office																
Тема 1. Вступ. Теоретичні основи інформатики та інформації. Обчислювальна техніка. MS Office	15	2			5			8	15	2		5			8	АР: лекція, практичне заняття СР: підготовка доповідей, презентацій
Тема 2.Графічні можливості Word	15	2			5			8	15	2		5			8	АР: лекція, практичне заняття СР: підготовка доповідей, презентацій
Тема 3. Графічний аналіз даних у MS Office. Хмарні офісні пакети. Хмарні сховища даних. Електронна пошта. Основи інформаційної безпеки	14	2			5			7	14	2		5			7	АР: лекція, практичне заняття СР: підготовка доповідей, презентацій
Тема 4. Таблиці, формули, математичні можливості Word. Прості і складні структури даних Word	14	2			5			7	14	2		5			7	АР: лекція, практичне заняття СР: підготовка доповідей, презентацій
Модульний контроль	2				2				2			2				
Всього за Змістовим модулем	60	8			22			30	60	8		4			30	

Змістовий модуль 2. Excel MS Office, PowerPoint MS Office															
Тема 5. Основи роботи в електронній таблиці Excel	15	2		5			8	15	2		5			8	АР: лекція, практичне заняття СР: підготовка доповідей, презентацій
Тема 6. Теоретичні основи розв'язання задач у практичній діяльності за фахом. Математичні формули і функції Excel	15	2		5			8	15	2		5			8	АР: лекція, практичне заняття СР: підготовка доповідей, презентацій
Тема 7. Складні і спеціальні функції, надбудови, графічні можливості Excel	14	2		5			7	14	2		5			7	АР: лекція, практичне заняття СР: підготовка доповідей, презентацій
Тема 8. PowerPoint. Створення презентацій. Автоматизація в MS Office	14	2		5			7	14	2		5			7	АР: лекція, практичне заняття СР: підготовка доповідей, презентацій
Модульний контроль	2			2				2			2				
Разом за змістовим модулем 2	60	8		22			30	60	8		4			30	
Усього годин	120	16		44			60	120	16		44			60	

Примітки. 1. Слід зазначати також теми, винесені на самостійне вивчення. 2. АР – аудиторна робота, СР – самостійна робота, ІНДЗ – індивідуальне завдання. 3. Можуть застосовуватися такі форми і методи контролю знань, як опитування, письмове завдання для самостійного опрацювання, реферат, співбесіда, огляд додаткової літератури, підготовка та проведення презентації, складання кросворду за основними термінами теми, контрольна робота, письмове тестування, експрес-тестування, комп'ютерне тестування тощо, а також наведені в розділі II таблиці пункту 11.

ФОРМИ І МЕТОДИ НАВЧАННЯ

5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

5.1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

Дисципліна включає такі види занять, як лекції, семінарські (практичні) заняття, а також індивідуальну роботу, самостійну роботу та модульний контроль.

Вивчення правознавства рекомендується почати з ознайомлення з тематичним планом, який містить структуру курсу, з планами семінарських та практичних занять, завданнями для самостійної роботи та тематикою рефератів, доповідей. У результаті здобувач вищої освіти отримує уявлення про завдання, яке він має виконати під час вивчення навчальної дисципліни, а також методичні рекомендації для самостійного опрацювання матеріалу та підготовки до занять з метою засвоєння основних знань, сформульованих на підставі сучасних досягнень науки, теоретичних положень і новітнього сімейного законодавства України. Особливу увагу при цьому слід приділити тим темам, при вивченні яких не передбачена лекція.

Лекційні заняття являють собою найбільш економічний спосіб передачі й засвоєння навчальної інформації, зокрема щодо розуміння найсуттєвіших чи проблемних питань теорії та чинного законодавства, вони проводяться переважно з використанням мультимедійного проєктора, що підвищує ефективність засвоєння матеріалу, робить його доступнішим, сприяє активізації роботи здобувачів освіти.

На *семінарські (практичні) заняття* виносяться найбільш складні проблеми, які націлюють здобувачів вищої освіти на всебічне і дискусійне обговорення тем.

Для повного оволодіння теоретичним і нормативним матеріалом з відповідного розділу (теми) необхідно опрацювати матеріали з правознавства, які публікуються в періодичних виданнях, з'являються на

відповідних сайтах інтернету, та слідкувати за змінами у законодавстві України. При підготовці до практичних занять здобувачі вищої освіти можуть скористатися консультацією науково-педагогічних працівників кафедри під час їх чергування на кафедрі згідно з відповідним графіком. Крім того, ознайомитися з кафедральними дидактичними матеріалами та методичними розробками, а також із навчальною та науковою літературою, яка є в наявності в бібліотеці Інституту та інших бібліотеках.

Сформульовані в навчально-методичному комплексі контрольні питання до кожного практичного заняття доцільно постійно використовувати для самоконтролю стану готовності до рубіжного модульного контролю.

Самостійна робота є індивідуальним видом роботи кожного здобувача вищої освіти над першоджерелами та навчальними посібниками й оцінюється лектором або викладачем за результатами виступів на семінарах, конференціях та при проведенні практичних занять. Систематичне і в повному обсязі виконання завдань для самостійної роботи є обов'язковою умовою успішного засвоєння змісту основних інститутів права. Здобувач освіти має виходити з того, що контроль за виконанням завдань для самостійної роботи викладачем буде здійснюватися регулярно (під час опитування на заняттях, під час кожного рубіжного модульного контролю, у тому числі шляхом перевірки запитів у робочих зошитах).

Індивідуальна робота проводиться зі здобувачами вищої освіти з метою виявлення рівня їх підготовки, проблемних питань у навчанні та засвоєнні матеріалу, а також з метою виправлення незадовільних оцінок, отриманих під час семінарських і практичних занять.

Модульний контроль. Кожний здобувач вищої освіти, відповідно до програми курсу, після завершення вивчення кожного модуля зобов'язаний здати модульний контроль (у письмовій формі) та отримати певні бали.

Здобувачам вищої освіти виділяється також час для консультацій із

викладачами кафедри.

З метою більш ефективної активізації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти при вивченні навчальної дисципліни та верховенство права у сучасних реаліях» можуть також використовуватись: лекції із проблемних питань, робота в малих групах, семінари-дискусії, презентації тощо.

Кожен із видів методик застосовується викладачем на власний розсуд. При цьому слід враховувати рівень підготовленості групи, кількість здобувачів освіти, їхнє бажання брати участь у тому чи іншому виді методик активізації процесу навчання, а також особливості конкретної дисципліни.

Лекції із проблемних питань покликані сприяти розвитку логічного мислення здобувачів освіти і характеризуються тим, що коло питань теми може обмежуватися двома-трьома ключовими моментами, увага здобувачів вищої освіти концентрується на матеріалі, що не знайшов відображення в підручниках, використовується досвід закордонних закладів освіти з роздачою під час лекцій друкованого матеріалу та виділенням головних висновків із питань, що розглядаються. При читанні лекцій можуть даватись питання для самостійного їх осмислення.

Семінари-дискусії (колоквіуми) проводяться для того, щоб сприяти обміну думками і поглядами учасників з приводу даної теми, а також розвинути мислення, допомагати формуванню поглядів і переконань, виробити вміння формулювати думки й висловлювати їх, вміння прислухатись до точки зору опонентів і «чути їх», навчитись оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Презентації проводяться у формі виступів за результатами виконання письмових завдань, із науково-навчальними тезами, рефератами, доповідями перед аудиторією тощо, що також доцільно використовувати для представлення певних досягнень, результатів роботи групи, звіту про виконання індивідуальних завдань, демонстрації нових наукових поглядів, оригінальних висновків та пропозицій.

5.2. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо), складання та розв'язання ситуативних задач.

5.3. Інклюзивні методи навчання

1. Методи формування свідомості: бесіда, диспут, лекція, приклад, пояснення, переконання.
2. Метод організації діяльності та формування суспільної поведінки особистості: вправи, привчання, виховні ситуації, приклад.
3. Методи мотивації та стимулювання: вимога, громадська думка. Вважаємо, що неприпустимо застосовувати в інклюзивному вихованні методи емоційного стимулювання – змагання, заохочення, переконання.
4. Метод самовиховання: самопізнання, самооцінювання, саморегуляція.
5. Методи соціально-психологічної допомоги: психологічне консультування, аутотренінг, стимуляційні ігри.
6. Спеціальні методи: патронат, супровід, тренінг, медіація.
7. Спеціальні методи педагогічної корекції, які варто використовувати для цілеспрямованого виправлення поведінки або інших порушень, викликаних спільною причиною. До спеціальних методів корекційної роботи належать: суб'єктивно-прагматичний метод, метод заміщення, метод "вибуху", метод природних наслідків і трудовий метод.

Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності

Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

Під час викладання навчальної дисципліни застосовуються такі методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів освіти:

1. **Метод створення ситуації новизни навчального матеріалу** – надання нових фактів та самостійний їх пошук створює відчуття збагачення знаннями спонукає здобувачів освіти до самовдосконалення.
- 2 **Метод опори на життєвий досвід здобувачів освіти** – використання викладачем у навчальному процесі життєвого досвіду

здобувачів освіти – фактів, явищ, які вони спостерігали в житті, або в яких самі брали участь.

3. Метод емоційно-морального стимулювання – включення у зміст навчання моральних ситуацій прикладів із життя.

4. Метод зацікавлення – реалізується за допомогою цікавих прикладів, парадоксальних фактів (цікаві аналогії, проблемні запитання, досліді).

5. Метод емоційного сплеску та заохочення – підтримка, підбадьорювання, заохочення; педагог має демонструвати своє прагнення допомогти здобувачу освіти, бути впевненим у його силах та здібностях.

6. Метод пізнавальних ігор:

- *ділова гра* – діалог на професійному рівні, в якому відбуваються зіткнення різних думок, пропозицій, і взаємна критика гіпотез. Їх обґрунтування, що призводить до появи нових знань і уявлень;

- *рольова гра* – імпровізоване розігрування заданої ситуації;

- *інтерактивна гра* – метод навчання, заснований на досвіді, отриманому в результаті спеціально організованої соціальної взаємодії учасників з метою зміни індивідуальної моделі поведінки;

- *симуляція* – метод навчання, який моделює обмежені в часі, конкретні життєві ситуації, результат яких залежить від поведінки учасників процесу взаємодії.

Інклюзивні методи навчання

1. Методи формування свідомості: бесіда, диспут, лекція, приклад, пояснення, переконання.

2. Метод організації діяльності та формування суспільної поведінки особистості: вправи, привчання, виховні ситуації, приклад.

3. Методи мотивації та стимулювання: вимога, громадська думка. Неприпустимо застосовувати в інклюзивному вихованні методи емоційного стимулювання – змагання, заохочення, переконання.

4. Метод самовиховання: самопізнання, самооцінювання, саморегуляція.

5. Методи соціально-психологічної допомоги: психологічне консультування, аутотренінг, стимуляційні ігри.

6. Спеціальні методи: патронат, супровід, тренінг, медіація.

7. Спеціальні методи педагогічної корекції, які варто використовувати для цілеспрямованого виправлення поведінки або інших порушень, викликаних спільною причиною. До спеціальних методів корекційної роботи належать: суб'єктивно-прагматичний метод, метод заміщення, метод

„вибуху”, метод природних наслідків і трудовий метод.

Методика навчання (як система) – організований набір методів, прийомів, засобів і форм навчання, який використовуються для досягнення освітніх цілей.

Методика є структурованим застосуванням методів – організоване використання різних методів і прийомів, яке обумовлено специфікою освітнього процесу або діяльності. Вона описує як саме, в якій послідовності і в яких умовах застосовуються певні методи для досягнення результату.

- Методика навчання може включати в себе різні методи, стратегії, підходи, засоби навчання (аудіовізуальні матеріали, інтернет-ресурси, дидактичні ігри тощо) і системи організації роботи (до прикладу: поетапне вивчення лексики, розвиток навичок письмового та усного мовлення).

- Методика викладання навчальної дисципліни — вибір викладачем та застосування методів для ефективного засвоєння матеріалу здобувачами освіти.

Методика навчання для здобувачів освіти з вадами та порушеннями здоров'я має важливі відмінності, які враховують індивідуальні потреби кожного типу порушень і передбачає модифікацію форм роботи та типів завдань для таких здобувачів освіти.

Кожен тип інвалідності має свої специфічні потреби, і тому підхід до навчання має бути адаптованим, щоб забезпечити максимальну ефективність для здобувачів освіти. Враховуючи різні види порушень (порушення слуху, зору, рухової активності, когнітивні порушення тощо), методика вивчення буде різною. Використання адаптованих технологій, інклюзивних методів та індивідуальних підходів дозволяє забезпечити ефективне навчання для всіх здобувачів освіти, незалежно від типу інвалідності.

Методика навчання для здобувачів освіти з вадами слуху

Для здобувачів освіти з вадами слуху основним викликом є відсутність або обмеження слухового сприйняття, що може ускладнити процес вивчення мови через усне спілкування та аудіоматеріали. Адаптованими методиками є:

Жестова мова: Якщо здобувач освіти має ваду слуху та використовує жестову мову як основний засіб комунікації, то вивчення дисципліни проводиться через переклад на жестову мову (із залученням відповідного спеціаліста чи фрагментів відео із дублюючим перекладом на жестову мову), зокрема для усного компоненту. Програми з навчання для таких здобувачів освіти можуть включати використання перекладачів жестової мови під час лекцій.

Субтитри: Всі відеоматеріали, які використовуються на заняттях (фільми, навчальні відео), мають субтитри, що дозволяє здобувачам освіти з вадами слуху ознайомлюватися з мовними структурами та словником.

Адаптовані навчальні матеріали: Використання візуальних методів,

таких як ілюстрації, діаграми, картки з лексикою, допомагає краще засвоювати матеріал. Також створюються текстові файли або аудіоматеріали з субтитрами для покращення розуміння контексту.

Практика усного мовлення через письмове спілкування: Оскільки здобувачі освіти нечують мовлення, замість усної практики для такої категорії здобувачів освіти фокусується увага на письмових завданнях, інтерактивних тестах і вправах, що включають роботу з текстами (письмові відповіді, розпізнавання лексики та граматики через текст).

Методика навчання для здобувачів освіти з вадами зору

У здобувачів освіти з порушеннями зору основною проблемою є труднощі з візуальним сприйняттям інформації, тому методика навчання адаптована до аудіо- та тактильних матеріалів.

Технології для читання з екрану: Використання програм для читання з екрану, таких як JAWS або NVDA, дозволяє здобувачам освіти з порушеннями зору слухати текстовий матеріал. Це забезпечує доступ до електронних підручників, презентацій та інших навчальних ресурсів.

Адаптація навчальних матеріалів: Усі текстові матеріали надаються у форматі для читання з екрану або у шрифті Брайля. Це дає можливість здобувачам освіти не тільки читати, але й активно працювати з навчальними матеріалами.

Озвучення текстів: Використання спеціальних додатків для озвучування текстів або аудіокниг допомагає здобувачам освіти вивчати нові слова та фрази на слух, а також слухати приклади правильного вимовлення.

Аудіовізуальні завдання: Для таких здобувачів освіти використовуються аудіовправи, зокрема з вимови та слухової практики. Це дозволяє розвивати навички аудіювання та вимови, хоча й без візуального сприйняття.

Інтерактивні вправи на слух: Заняття включають завдання, орієнтовані на слухове сприйняття мови (завдання на розпізнавання вимови, на відмінності в інтонації, акценті тощо).

Методика навчання для здобувачів освіти з руховими порушеннями

Здобувачі освіти з руховими порушеннями, як правило, мають фізичні обмеження, які можуть вплинути на їхню здатність використовувати традиційні навчальні засоби, але їхні когнітивні та мовні навички, як правило, не порушені. З цією метою освітній процес відповідно адаптований для зручності та доступності.

Онлайн-навчання та доступ до цифрових матеріалів: Онлайн платформи дозволяють здобувачам освіти з руховими порушеннями навчатися без необхідності фізично перебування в аудиторії, а також допомагають уникнути

труднощів із переміщенням.

Інтерфейси з підтримкою доступу: Використання програмного забезпечення та навчальних платформ, що підтримують голосові команди або дають можливість здійснювати навчання за допомогою спеціальних пристроїв для вводу (як-от пристрої для управління комп'ютером через рухи очей чи голівки).

Адаптація завдань для письмових відповідей: Враховуючи фізичні обмеження, здобувачі освіти можуть використовувати голосові помічники для виконання завдань або адаптовані клавіатури та інші технології для зручного введення тексту. Також враховується обсяг виконуваних письмових завдань та швидкість проходження онлайн тестів, написання підсумкових робіт.

Методика навчання для здобувачів освіти з когнітивними порушеннями

Когнітивні порушення можуть включати труднощі з пам'яттю, увагою, сприйняттям інформації. Здобувачі освіти з такими порушеннями потребують адаптованих методик навчання, щоб забезпечити доступність матеріалу та поступове засвоєння нової інформації.

Розбиття матеріалу на малі блоки: Заняття структуруються (матеріал поділяється на малі частини), що дозволяє легше засвоювати інформацію та допомагає зберігати увагу на кожному етапі навчання.

Часті повторення та практичні вправи: Регулярне повторення пройденого матеріалу, використовуючи ігрові методи чи інші інтерактивні вправи.

Візуальні допоміжні засоби: Використання карток із лексикою, діаграм, малюнків допомагає здобувачам освіти з когнітивними порушеннями краще засвоювати мову.

Мультисенсорні підходи: Для здобувачів освіти з когнітивними порушеннями використовуються різні сенсорні канали (слух, зір, дотик), щоб стимулювати запам'ятовування та розуміння.

Методика навчання для здобувачів освіти із психічними порушеннями

Психічні порушення можуть включати депресії, тривожні розлади, посттравматичний стресовий синдром тощо, які можуть негативно впливати на здатність до концентрації, мотивацію та емоційний стан під час навчання.

Індивідуальний підхід: здобувачі освіти з психічними порушеннями потребують більш гнучкого підходу, наприклад, менших навантажень, частих перерв або персоналізованих уроків.

Підтримка в навчанні через терапевтичні методи: Залучення психологів або консультантів до освітнього процесу допомагає здобувачам освіти подолати емоційні труднощі.

Створення безпечного та підтримуючого середовища: Створення атмосфери довіри та підтримки, де здобувач освіти може вільно звернутися за допомогою або адаптувати темп навчання до своїх потреб.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Басюк Т.М., Думанський Н.О., Пасічник О.В. Основи інформаційних технологій : навч. посіб. Львів : Новий Світ – 2000, 2020. 390 с.
2. Буйницька О.П. Інформаційні технології та технічні засоби навчання : навч. посіб. К. : Центр учбової літератури, 2012. 240 с.
3. Гуржій А.М., Возненко Л.І., Поворознюк Н.І., Самсонов В.В. Основи інформаційних технологій : навч. посіб. Київ : Літера ЛТД, 2023. 288 с.
4. Зачек О.І., Сенік В.В., Магеровська Т.В. Інформаційні технології : навч. посіб. Львів : ЛДУВС, 2022. 432 с.
5. Інформаційні технології та системи [Текст] : навчальний посібник / В. М. Білик, В. С. Костирко. К. : Центр навчальної літератури, 2006. 232 с.
6. Кучерява Т.О., Сільченко М.В., Шабаліна І.В. Інформатика та комп'ютерна техніка: активізація навчання : практикум для індивідуальної роботи. К. : КНЕУ, 2016.
7. Мельникова О.П. Економічна інформатика : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О. П. Мельникова. К. : Центр учбової літератури, 2010. 424 с.
8. Методи і засоби комп'ютерних інформаційних технологій [Текст] : навч. посібник / В. М. Заяц. Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2013. 144 с.
9. Нелюбов В.О., Куруца О.С. Основи інформатики. Microsoft Excel 2016 : навч. посіб. Ужгород : ДВНЗ «УжНУ», 2018. 58 с.
10. Павлиш В.А., Гліненко Л.К., Шаховська Н.Б. Основи інформаційних технологій і систем : підручник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2018. 620 с.
11. Ратушняк Т.В., Ніжегородцев В.О., Гладченко О.В. Інформаційні системи і технології: практикум : навч. посіб. Ірпінь : Університет ДФС України, 2022. 180 с.
12. Риндюк Д.В. Інформаційні технології : навч. посіб. К. : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 180 с.
13. Табличний процесор Microsoft Excel: скорочений курс: навчальний посібник [Текст] / М-во освіти і науки України, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. вищої математики та інформаційних систем; С. О. Тернов, О. К. Копайгора. Кривий Ріг : [ДонНУЕТ], 2018. 236 с.
14. Тернов С.О. Інформаційні технології: конспект лекцій (електронний

варіант).

Допоміжна література

1. Баженов В.А. Інформатика. Комп'ютерна техніка. Комп'ютерні технології : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / В.А. Баженов [та ін.]. К. : Каравела, 2008. 640 с.
2. Батюк А.Є. та ін.. Інформаційні системи в менеджменті: Навчальний посібник / А. Є. Батюк, З. П. Двудіт, К. М. Обельовська, І. М. Огородник, Л. П. Фабрі. Львів : Національний університет «Львівська політехніка» (Інформаційно-видавничий центр «ІНТЕЛЕКТ+» Інституту післядипломної освіти), «Інтелект-Захід», 2004. 520 с.
3. Вітлінський В.В. Моделювання економіки : навч. посіб. / В. В. Вітлінський. К. : КНЕУ, 2003. 408 с.
4. Гордієнко І.В. Інформаційні системи і технології в менеджменті : навчальний посібник. К. : КНЕУ, 2003. 259 с.
5. Давиденко Г. Цифрова інклюзія та доступність: соціальна діджиталізація : монографія. Вінниця : ТВОРИ, 2023. 240 с.
6. Кліменко О.Ф., Головка Н.Р., Шарапов О.Д. Інформатика та комп'ютерна техніка: навч.-метод. посібник / За заг. ред. О. Д. Шарапова. К. : КНЕУ, 2002. 534 с.
7. Мальцев Е.В. Методологія наукової творчості в медицині: Практичні аспекти : монографія. Одеса : Астропринт, 2006. 120 с.
8. Наливайко Н.Я. Інформатика: навч. посіб.: рекомендован. М-вом освіти і науки України для студ. вищ. навч. закл. / Н. Я. Наливайко. К. : Центр учб. л-ри, 2011. 576 с.
9. Реалізація оновленого змісту освіти дітей з особливими потребами: початкова ланка: / Н. Б. Адамюк, Л. Є. Андрусишина, О. О. Базилевська та ін., НАПН Інститут спеціальної педагогіки; за ред. В. В. Засенка, А. А. Колупаєвої, Н. О. Макаруч, В. І. Шинкаренко. К., 2014. 336 с.
10. Сорока П.М., Сорока Б.П. Аналіз, моделювання та управління ризиками: навчальний посібник. К. : Університет «Україна», 2011. 270 с.
11. Хорозов О.А. Інформатика. Курс лекцій. К. : КиМУ, 2008. 184 с.
12. Черняк О.І., Ставицький А.В., Черноус Г.О. Системи обробки економічної інформації : підручник для ВНЗ. К. : Знання, 2006. 447 с.

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Теми самостійної роботи здобувачів освіти

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Сутність та особливості використання інформаційних технологій. Технології використання системного програмного забезпечення	7
2.	Технології використання комп'ютерних мереж та телекомунікації. Глобальна співдружність комп'ютерних мереж	7
3.	Системи обробки тексту та презентації	7
4.	Комп'ютерні інформаційні технології на базі табличного процесора. Методи обробки інформації та засоби ділової графіки	7
5.	Робота з масивами даних. Графічний аналіз даних.	7
6.	Параметричний аналіз даних. Програмні засоби аналізу «що - якщо...» (what - if)	7
7.	Теоретичні основи розв'язання задач в практичній діяльності за фахом. Технологія аналітичного моделювання	7
8.	Експертні та навчальні системи	7
9.	Автоматизація роботи бізнес-офісу	4
	Разом	60

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

Загальна оцінка з дисципліни: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
		екзамен	залік		
90 – 100	<i>відмінно</i>	5	<i>зараховано</i>	A	<i>відмінно</i>
82 – 89	<i>добре</i>	4		B	<i>добре (дуже добре)</i>
75 – 81	<i>добре</i>	4		C	<i>добре</i>
64 – 74	<i>задовільно</i>	3		D	<i>задовільно</i>
60 – 63	<i>задовільно</i>	3		E	<i>задовільно (достатньо)</i>
35 – 59	<i>незадовільно</i>	2	<i>не зараховано</i>	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 34	<i>незадовільно</i>	2		F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти

Поточне тестування та самостійна робота									Разом	Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль № 2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	не більше 60	не більше 40	не більше 100
2	3	5	5	10	10	10	10	5			

Оцінювання досягнень здобувача освіти	Навчальна дисципліна оцінюється за модульно-рейтинговою системою. Результати навчальної діяльності здобувачів освіти оцінюються за 100-бальною шкалою в кожному семестрі окремо. За результатами поточного, модульного та семестрового контролів виставляється підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою, національною шкалою та шкалою ECTS. Модульний контроль: кількість балів, які необхідні для отримання відповідної оцінки за кожен змістовий модуль упродовж семестру. Семестровий (підсумковий) контроль: виставлення семестрової оцінки здобувачам освіти, які опрацювали теоретичні теми, практично засвоїли їх і мають позитивні результати, набрали необхідну кількість балів (30 балів). Загальні критерії оцінювання успішності здобувачів освіти, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано в таблиці нижче. Кожний модуль включає бали за поточну роботу здобувача освіти на семінарських, практичних, лабораторних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу. Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань. Реферативні дослідження та есе, які виконує здобувач освіти за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на семінарських заняттях. Модульний контроль знань здобувачів освіти здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.
--	--

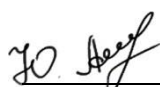
Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	Ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності в розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	Ставиться за вияв здобувачем освіти повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді здобувача освіти наявні незначні помилки.
«задовільно»	Ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхневу обізнаність із основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою. Можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але здобувач освіти спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	Виставляється здобувачу освіти, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхнева, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться здобувачу освіти, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення закладу вищої освіти без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

Політика щодо дедлайнів та перескладання	<i>Роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається з дозволу навчальної частини за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).</i>
Політика щодо академічної доброчесності	<i>Перевірка навчальних робіт на плагіат (згідно Положення про академічну доброчесність і Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних та навчальних роботах)</i>
Політика щодо відвідування	<i>Пропущені заняття (лікарняні, мобільність і т.ін.) можна відпрацювати, виконавши всі завдання, зазначені в інструкціях до практичних занять, на корпоративній платформі дистанційного навчання Moodle. Здобувачі вищої освіти можуть самостійно ознайомитись із електронними презентаціями лекцій та іншим матеріалом до курсу при об'єктивних причинах пропуску занять, розміщених на корпоративній платформі дистанційного навчання Moodle.</i>

ПЕРЕВІРЕНО:

В.о. завідувача кафедри
менеджменту та туризму
(посада, звання)

(підпис)

Юлія ДИВИНСЬКА
(прізвище та ініціали)

27 серпня 2024 р.